

بنام خداوند جان و

فراگرد تهیه و کنترل بودجه دولتی

مؤلف

دکتر مقتدا لانام روانبخش

انتشارات شاهکار قلم

سرشناسه	:	روانبخش، مقتدالانام، ۱۳۳۶ -
عنوان و نام پدیدآور	:	فراگرد تهیه و کنترل بودجه دولتی - مولف مقتدالانام روانبخش
مشخصات نشر	:	تهران: شاهکار قلم، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	:	۲۰۹ ص.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۹۰۹۲۱-۵-۶-۱۷۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
موضوع	:	فراگرد بودجه
موضوع	:	کنترل بودجه دولتی
رده بندی کنگره	:	۶/HD۵۸
رده بندی دیویی	:	۲۵/۶۵۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۷۳۲۸۷۳۱

عنوان: فراگرد تهیه و کنترل بودجه دولتی

مولف: مقتدالانام روانبخش

ویراستار: هوشنگ اسدزاده

نشر و پخش: انتشارات شاهکار قلم

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲

شمارگان: ۲۰۰ جلد

چاپ: سورنا

قیمت: ۱۷۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۰۹۲۱-۵-۶-۱۷۵۰۰۰۰

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران میدان انقلاب ضلع جنوب غربی - مجتمع تجاری و اداری پارس - طبقه ۲

واحد ۵

۰۲۱۶۶۴۰۱۲۴۴ www.shahkareghalam.com

۸	مقدمه
۹	فصل اول: مروری بر تحولات نظام بودجه ریزی
۹	مقدمه و تعاریف
۱۱	فلسفه وجودی بودجه
۱۱	تاریخچه بودجه در جهان
۱۱	بودجه نویسی در ایران
۱۴	وظایف سازمان برنامه و بودجه
۱۵	تفاوت بودجه بندی و بودجه
۱۷	اهداف کلی تهیه بودجه و ایجاد سیستم کنترل بودجه
۱۷	پیش نیازهای تهیه بودجه
۱۹	اصول و ضوابط تهیه بودجه
۱۹	انواع بودجه
۱۹	بودجه عملیاتی
۱۹	بودجه سرمایه ای
۲۰	بودجه نقدی
۲۱	دستورالعمل های تهیه بودجه
۲۱	مراحل تنظیم بودجه
۲۳	فصل دوم: اصول بودجه
۲۳	واژه شناسی بودجه
۲۵	اصول بودجه
۳۵	فصل سوم: مراحل بودجه بندی دولتی
۳۵	مقدمه
۳۵	مرحله اول: تهیه و تنظیم و پیشنهاد بودجه بر اساس سیاست ها و ضوابط اجرایی دولت
۳۷	صدر بخشنامه بودجه
۳۷	الف: پیش بینی مقدماتی بودجه

۳۸	ب: پیش نویس بخشنامه بودجه
۳۹	ج: تصویب بخشنامه بودجه
۳۹	۲- تهیه و تنظیم بودجه در دستگاه های اجرایی
۴۰	- تهیه و تنظیم بودجه بر حسب دستگاه اجرایی
۴۲	- تصویب بودجه های پیشنهادی در هیأت وزیران
۴۷	مرحله دوم: بررسی و تصویب بودجه در قوه مقننه
۴۷	- فرایند بررسی
۵۲	- انواع کمیسیون های مجلس
۵۸	- مقایسه تصویب بودجه و سایر قوانین
۶۰	مرحله سوم: ابلاغ و اجرای قانون بودجه
۶۰	- مبادله موافقت نامه
۶۲	- تخصیص اعتبار
۶۲	- مصرف اعتبار
۶۴	ضوابط اجرایی قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور
۷۹	مرحله چهارم: نظارت و کنترل بودجه (تفریق بودجه)
۷۹	- نظارت مجلس
۷۹	۱- حق تحقیق و تفحص
۸۱	۲- نظارت بر موارد خاص توسط مجلس
۸۱	۳- نظارت بر بودجه
۸۲	مراحل نظارت بر بودجه
۸۲	الف: نظارت اداری
۸۲	- ذیحساب
۸۴	- خزانه داری کل
۸۵	ب: نظارت عملیاتی
۸۵	- نظارت از درون قوه مجریه
۸۵	- سازمان برنامه و بودجه
۸۶	- سازمان حسابرسی کل کشور

۸۷	نظارت از بیرون قوه مجریه
۸۷	نظارت قضایی
۸۷	۱- نظارت دیوان محاسبات مجلس شورای اسلامی
۸۹	۲- نظارت سازمان بازرسی کل کشور
۸۹	نظارت پارلمانی
۹۵	فصل چهارم: معرفی روش های بودجه ریزی
۹۵	مقدمه
۹۵	انواع بودجه ریزی
۹۵	بودجه ریزی متداول
۹۶	معایب روش بودجه بندی متداول
۹۷	بودجه ریزی برنامه ای
۹۹	بودجه ریزی عملیاتی
۱۰۱	بودجه ریزی افزایشی
۱۰۱	- معایب روش بودجه ریزی افزایشی
۱۰۲	- مزایای روش بودجه ریزی افزایشی
۱۰۲	بودجه ریزی بر مبنای صفر
۱۰۴	- مزایای بودجه ریزی بر مبنای صفر
۱۰۴	- معایب بودجه ریزی بر مبنای صفر
۱۰۵	اجزای بودجه جامع یا عملیاتی
۱۱۰	مزایای بودجه بندی
۱۱۱	محدودیت های بودجه بندی
۱۱۳	فصل پنجم: بودجه شرکت ها و بودجه عمومی
۱۱۳	مقدمه
۱۱۳	منابع و مصارف

۱۱۴	نقش دولت در تامین مصارف شرکت های دولتی
۱۱۶	نهادهای ناظر بر بودجه شرکت های دولتی در ایران
۱۲۰	فصل ششم: ضرورت طبقه بندی درآمدها و هزینه ها در بودجه
۱۲۰	مقدمه
۱۲۰	طبقه بندی اقتصادی هزینه ها
۱۲۱	- اهداف طبقه بندی
۱۲۲	- انواع طبقه بندی
۱۲۳	۱- طبقه بندی درآمدی
۱۲۳	- اهداف طبقه بندی درآمدی
۱۲۳	- اصول طبقه بندی درآمد
۱۲۵	طبقه بندی درآمدی در بودجه ایران
۱۲۵	بعد اول: درآمدهای عمومی و اختصاصی
۱۲۵	الف: درآمدهای عمومی
۱۲۶	ب: درآمدهای اختصاصی
۱۲۶	ج: درآمدهای شرکت های دولتی
۱۲۶	بعد دوم: طبقه بندی درآمدها بر حسب موضوع
۱۲۷	گروه اول: درآمدهای واقعی
۱۲۷	گروه دوم: درآمدهای حاصل از واگذاری دارایی های سرمایه ای
۱۲۸	گروه سوم: درآمدهای حاصل از واگذاری دارایی های مالی
۱۲۸	بعد سوم: طبقه بندی درآمدها بر حسب دستگاه
۱۲۹	۲- طبقه بندی مواد هزینه
۱۲۹	اهداف طبقه بندی مواد هزینه
۱۲۹	اصول طبقه بندی هزینه ها
۱۳۰	طبقه بندی محاسباتی (هزینه) در بودجه ایران

۱۳۰	گروه اول: فصول هزینه های جاری
۱۳۳	گروه دوم: فصول هزینه های اعتبارات دولتی (جاری)
۱۴۰	گروه سوم: هزینه های مربوط به تملک دارایی های سرمایه ای
۱۴۱	گروه چهارم: هزینه های مربوط به تملک دارایی های مالی
۱۴۱	۳- طبقه بندی سازمانی
۱۴۱	اهداف طبقه بندی سازمانی
۱۴۲	اصول طبقه بندی سازمانی
۱۴۳	طبقه بندی سازمانی در بودجه ایران
۱۴۴	۴- طبقه بندی عملیاتی
۱۴۷	طبقه بندی عملیاتی در بودجه ایران
۱۴۷	اهداف طبقه بندی عملیاتی
۱۴۷	اصول طبقه بندی عملیاتی
۱۴۸	طبقه بندی عملیاتی در بودجه ایران
۱۴۹	۵- طبقه بندی اقتصادی
۱۴۹	اهداف طبقه بندی اقتصادی
۱۵۰	اصول طبقه بندی اقتصادی
۱۵۰	طبقه بندی اقتصادی در بودجه ایران
۱۵۲	فصل هفتم: قانون برنامه و بودجه کشور مصوب سال ۱۳۵۱
۱۷۰	فصل هشتم: قانون محاسبات عمومی کشور
۲۰۸	منابع تکمیلی

مجموعه ای که در پیش روی دارید، تلاش دارد تا شما را با ادبیات بودجه ویا تاکید بر بودجه دولتی آشنا نماید.

بودجه که یک مفهوم در اقتصاد خرد است، برای شخص، خانواده، گروهی از افراد، کسب و کار، دولت، کشور یا هر چیزی که درآمد کسب می کند و پول خرج می کند؛ اهمیت بسزایی دارد.

چون مفهوم بودجه از آغاز پیدایش اش تاکنون تغییر و تحول بسیار یافته است، بنابراین، به دست آوردن تعریف کاملی که همه مفاهیم آن در دوره های گذشته و حال را پوشش دهد، کار دشواری است. ولی به زبان ساده، می توان گفت که:

بودجه، تخمینی از درآمد و هزینه در طول یک بازه زمانی معین در آینده (معمولاً یک ساله) به منظور نیل به اهداف تعیین شده است. این سیاست ها در قالب برنامه ریزی عملیات شرکت، مخارج سرمایه ای و گردش وجوه نقد مطرح می شوند.

بودجه، مدیران ارشد بخش های مختلف یک نظام را بر آن می دارد تا بر اساس یک برنامه یکپارچه و هماهنگ با دیگر بخش ها برای اهداف خود بر اساس منابعی که دارند برنامه ریزی کنند. در واقع بودجه، دستورالعمل تخصیص منابع یک سازمان به بخش های مختلف آن است که برای دستیابی به اهداف تعیین شده به کار می رود و از هدر رفت منابع و فساد و هرج و مرج سازمانی جلوگیری می کند. ملزومات دیگر از بودجه عبارتند از:

کنترل منابع

هماهنگی عملکرد بخش های مختلف یک نظام

برنامه ریزی برای دستیابی به اهداف نظام.

ارزیابی عملکرد مدیران

تعیین اهداف و سیاست های جامع یک سازمان

نویسنده و گردآورنده در این کتاب در ۸ فصل مطالب خود را بیان نموده است. امید است در مطالب بعدی، شاهد غنی کردن بیشتر محتوی آن باشیم.